

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Серія «Наука»

ЛІКИ – ЛЮДИНІ.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАКОТЕРАПІЇ І ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

У двох томах

Том 2

14-15 березня 2019 року
м. Харків

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ
№ 262 від 9 серпня 2018 року*

Харків
НФаУ
2019

Редакційна колегія:

Головний редактор – проф. А. А. Котвіцька

Заступник головного редактора – проф. І. В. Кіреєв

Члени редакційної колегії: проф. Т. В. Крутських, проф. А. Л. Загайко,
проф. Л. В. Галій, проф. П. І. Потейко, проф. Н. М. Кононенко, доц. М. Г. Бакуменко,
проф. О. М. Кошовий, доц. В. Є. Кашуга, доц. О. О. Рябова, доц. Н. В. Жаботинська,
доц. Н. М. Трищук, доц. М. В. Савохіна, І. Б. Кніженко

Л 56 **Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів»: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (14-15 березня 2019 року) / у 2-х т. – Х. : НФаУ, 2019. – Т. 2. – 340 с. – (Серія «Наука»).**

ISSN 2412-0456

Збірник містить статті і тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів», де розглядаються проблеми фармакотерапії захворювань людини, наводяться результати експериментальних та клінічних досліджень, аспекти вивчення й упровадження нових лікарських засобів, доклінічні фармакологічні дослідження біологічно активних речовин природного і синтетичного походження. Наведено також праці, присвячені особливостям викладання медико-біологічних і клінічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Видання розраховано на широке коло наукових і практичних працівників медицини і фармації.

Відповідальність за зміст наведених матеріалів несуть автори.

УДК 615:616-08

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ СУПОЗИТОРІЇВ НА ОСНОВІ ДІОСМІНУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГЕМОРОЮ, ПРОКТИТУ ТА ІНШИХ ПРОКТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Кононенко Н.М., Реньова І.М., Борко Є.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Різноманітність лікарських препаратів, що застосовуються в терапії геморою, проктиту та інших проктологічних захворювань, свідчить про те, що його лікування досі залишається невирішеною проблемою сучасної медицини. У лікуванні геморою, проктиту і проктологічних захворювань застосовуються численні лікарські препарати, в тому числі і препарати рослинного походження. Важливе місце в комплексній терапії відводиться ефективним, а головне безпечним супозиторіям із природними компонентами, які завдяки хімічному складу мають широкий спектр біологічної активності. Лікування геморою та проктиту можливе з використанням антигеморагічних, знеболювальних, протизапальних, антиоксидантних, протитромботичних засобів, а також засобів, які поліпшують трофіку тканин і реологічні властивості крові.

Основними лікарськими формами для місцевого застосування є примочки, мазі та супозиторії. Для примочок використовують настої, відвари з різних лікарських рослин, олії, розчин свинцю ацетату. На жаль, ефективність примочок обмежена, оскільки через локалізацію ураження не вдається надійно зафіксувати тампони, а тому тривалість процедури коротка й лікувальний ефект обмежується короткосним полегшенням.

Мазі зручніші за примочки, їх дія дещо триваліша, вони зменшують вираженість болю, запалення. Мазь з іхтіолом (амонієва сіль сульфокислої сланцевої олії) виявляє такі ж властивості, але діюча речовина не сумісна з йодом, алкалоїдами рослинного походження, солями важких металів. Останні дуже часто використовують при геморої через притаманну їм підсушувальну дію. Але несумісність між цими речовинами позбавляє можливості комплексного застосування декількох активних інгредієнтів.

Мазь, що містить трибенозид і лідокаїн, поліпшує мікроциркуляцію, підвищує тонус судин, знижує проникність вен, виявляє знеболювальну дію. Але вона протипоказана у I триместр вагітності, а також може спричиняти алергічні реакції.

Мазь з фенілбутазоном виявляє протизапальну та знеболювальну дію, але, всмоктуючись через слизову оболонку, активний інгредієнт може спричинити побічні ефекти, типові для нестероїдних протизапальних засобів. Більше того, для досягнення підсушувальної, в'яжучої, трофічної дії мазь з фенілбутазоном необхідно комбінувати з іншими препаратами місцевої дії, які не завжди сумісні з мазевими основами. Нарешті, мазі залишають жирні плями на білизні, що створює додаткові проблеми.

Супозиторії - найзручніша лікарська форма для лікування геморою. Супозиторії, що містять екстракт красавки та іхтіол, доцільно застосовувати за наявності місцевого запалення, спастичного болю. Виникнення свербежу, мокнучої поверхні зумовлює необхідність застосування цього засобу в комбінації з підсушувальними речовинами. Але іхтіол, як уже згадувалося, не сумісний з ними. Та й знеболювальний ефект цієї комбінації не дуже виражений через відсутність анестезуючого компонента. Супозиторії, до складу яких входять бензокаїн, вісмуту субгалат, ментол, цинку оксид за рахунок відповідних компонентів виявляють місцеву знеболювальну та підсушувальну дію, а ментол за рахунок своєї охолоджувальної та спазмолітичної дії зменшує відчуття свербежу та спазму. Ці супозиторії раціонально застосовувати хворим на геморой I стадії, щоб припинити біль, зумовлений пошкодженням слизової оболонки, але бензокаїн практично не всмоктується. Якщо ж урахувати патогенез болю при геморої (збільшення об'єму гемороїдальних вузлів, переповнення їх кров'ю, розтягування), було б доцільніше вводити до складу супозиторіїв знеболювальні речовини, що проникають в глибше розташовані тканини і блокують нервові закінчення.

Таким чином, актуальним є створення супозиторіїв для лікування проктологічних захворювань із широким спектром фармакологічної активності. У Національному фармацевтичному університеті розроблені супозиторії, які мають наступний склад: діосмін і гесперидин у співвідношенні 9:1 (0,5 г на 1 супозиторій), анестезин - 0,1 г, основа дифільна, до складу якої входить 1,5% альгінат натрію.

Діосмін – біофлавоноїд у комбінації з гесперидином чинить венотонізуючу і ангіопротективну дію, підвищує тонус і зменшує розтяжність вен, що сприяє зниженню венозного застою, проникності капілярів і збільшенню їх резистентності, покращує мікроциркуляцію і лімfovідтік, знижує запальні реакції в тканинах. Механізм лікувальної дії діосміну пов'язаний із стабілізацією клітинних мембрани мікроциркуляторного русла, поліпшенням реологічних властивостей у капілярній мережі аноректальної зони і блокуванні запальної реакції в області формування гемороїдальних вузлів, що призводить до нормалізації тканинного метаболізму в аноректальній області і зворотному розвитку патологічного процесу. Діюча речовина анестезину - бензокаїн - є місцевим анестетиком, який має протисвербіжну властивість і застосовується для зменшення поверхневої чутливості.

Слід зазначити, що фармакологічні властивості окремих компонентів нового лікарського засобу в даній комбінації дають високий терапевтичний ефект, що підтверджується доклінічними дослідженнями.

Кобилинська Л.І., Власенко О.В., Чорна Н.С., Єрмоленко Т.І. ВИВЧЕННЯ АНТИЕКСУДАТИВНОЇ ДІЇ НАСТОЯНКИ З ГРИБА ВЕСЕЛКИ (<i>PHALLUS IMPUDICUS</i>) НА МОДЕЛІ КАРАГЕНИНОВОГО НАБРЯКУ СТОПИ У ЩУРІВ.....	133
Ковальов В.М., Раззак Жихан, Ковальов В.В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АНТИОКСИДАНТНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛИСТЯ І ЯГІД ДЕРЕЗИ ЗВИЧАЙНОЇ У ЛІКУВАННІ РАНОВОГО ПРОЦЕСУ	134
Ковальова А.М., Авідзба В.Ю., Ільїна Т.В., Кошовий О.М., Ірзаєва О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ АЛКАЛОЇДІВ У ЗРАЗКАХ ЧАО РІЗНИХ ВИРОБНИКІВ, ПРЕДСТАВЛЕНИХ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ	135
Ковтун Ю.В., Игнатович Л.В. РАЗРАБОТКА СОСТАВА И ИССЛЕДОВАНИЕ СВОЙСТВ ЛЕЧЕБНО - ПРОФИЛАКТИЧЕСКО КРЕМА ДЛЯ ВОССТАНОВЛЕНИЯ БАРЬЕРНЫХ ФУНКЦИЙ КОЖИ	138
Кожина Г.М., Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА В СУЧASНИХ УМОВАХ.....	139
Кожина Г.М., Зеленська К.О., Красковська Т.Ю. СИСТЕМА КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ШИЗОФРЕНІЮ	141
Козар В.В., Єрьоменко Р.Ф., Наумук Я. В., Назаренко С.І. ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ФІБРОЗУ ПЕЧІНКИ, ІНДУКОВАНОГО ВІРУСОМ ГЕПАТИТУ С	143
Комилов Ж.Б., Фозилжонова М.М. ИЗУЧЕНИЕ ОСТРОЙ ТОКСИЧНОСТИ ПРЕПАРАТА «ГЕПАНОРМ +» В КАПСУЛАХ	144
Кононенко Н.М., Мірзалиєв М.Т. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЕКСТРАКТУ КАПУСТИ ГОРОДНЬОЇ НА ПЕРИСТАЛЬТИЧНУ АКТИВНІСТЬ КИШЕЧНИКА	146
Кононенко Н.М., Реньова І.М., Борко Є.А. ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ СУПОЗИТОРІЙ НА ОСНОВІ ДІОСМІНУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГЕМОРОЮ, ПРОКТИТУ ТА ІНІХ ПРОКТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.....	148
Кононенко Н.М., Чікіткіна В.В., Сорокіна М.В. ВИЗНАЧЕННУМОВНОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ДОЗИ СУХОГО ЕКСТРАКТУ ІМБИРУ ЗА АНТИГІПЕРГЛІКЕМІЧНОЮ ДІЄЮ НА МОДЕЛІ ІНТОЛЕРАНТНОСТІ ДО ГЛЮКОЗИ У ЩУРІВ	150
Коранг Л.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СПИРТО-ВОДНОЇ НАСТОЯНКИ ЛИСТЯ ЛЕПЕХИ ЗВИЧАЙНОЇ НА ПЕРЕБІГ ГІСТАМИНОВОГО НАБРЯКУ СТОПИ У ЩУРІВ ...	151
Котляр В.О., Леонтьєва Т.Л., Сомова Я.В., Деєва Т.В., Нікітіна Н.С. ДОКЛІНІЧНЕ ТОКСИКОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ БЛОКАТОРУ КАЛЬЦІВІХ КАНАЛІВ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОКТОЛОГІЇ.....	152
Леонтьєва Т.Л., Котляр В.О., Сомова Я.В., Деєва Т.В., Нікітіна Н.С. ДОКЛІНІЧНЕ ВИВЧЕННЯ НЕШКІДЛИВОСТІ КОМБІНОВАНОГО ПРЕПАРАТУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ БАКТЕРІАЛЬНИХ ІНФЕКЦІЙ ШКІРИ	153
Кравченко Т. В., Панасенко О. І., Книш Є. Г. СИНТЕЗ РЯДУ НОВИХ N-(3-БРОМО-4-ФЛУОРОБЕНЗИЛІДЕН)-5-МЕТИЛ-3-(R-TIO)-4Н-1,2,4-ТРІАЗОЛ-4-АМІНІВ	154

Наукове видання

Серія «Наука»

ЛІКИ – ЛЮДИНІ.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАКОТЕРАПІЇ І ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

У двох томах

Том 2

14-15 березня 2019 року
м. Харків

Формат 60 x 84/16. Ум. друк. арк. 15,75.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3420 від 11.03.2009.